

คำสดุดีเกียรติคุณ

นายอินทร์ จันทรสถิตย์

วิทยาศาสตร์ดุสิตบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาเกษตรศาสตร์

ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม

ตามที่ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ทรงพระมหากรุณาธิคุณ เสด็จพระราชดำเนินมาพระราชทานปริญญาบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาส กราบบังคมทูลพระกรุณา เพื่อทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท เนื่องจากสภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในการประชุม ครั้งที่ 5/2522 เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พุทธศักราช 2522 ได้มีมติมอบปริญญาวิทยาศาสตร ดุสิตบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาเกษตรศาสตร์ แก่ นายอินทร์ จันทรสถิตย์ ในฐานะที่เป็น ผู้ทรงคุณวุฒิอย่างสูงในทางเกษตรศาสตร์ เป็นผู้ที่ได้อุทิศเวลาอย่างอุตสาหะวิริยะให้แก่ การศึกษา ค้นคว้า และวิจัยในด้านการเกษตรของประเทศตั้งแต่ระยะเริ่มพัฒนาการเกษตร จนถึงปัจจุบัน

นายอินทร์ จันทรสถิตย์ เกิดเมื่อวันที่ 14 กันยายน พุทธศักราช 2442 ที่ จังหวัดธนบุรี ได้รับการศึกษาในชั้นมัธยมจากโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย และการศึกษา ระดับมหาวิทยาลัยจากประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศสหรัฐอเมริกา

นายอินทร์ จันทรสถิตย์ จัดเป็นบุคคลหนึ่ง ที่มีส่วนอย่างสำคัญในการพัฒนา วิชาการด้านเกษตรของประเทศในยุคเริ่มต้น ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย คอร์เนล ประเทศสหรัฐอเมริกา ในพุทธศักราช 2466 ก็เริ่มรับราชการเป็นอาจารย์ ณ โรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมพระประโทณ จังหวัดนครปฐม ในพุทธศักราช 2467 ได้ย้ายไปเป็นอาจารย์โรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมบางสะพานใหญ่ จังหวัดประจวบ คีรีขันธ์ และในพุทธศักราช 2477 ได้ย้ายไปเป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูประถม กสิกรรมโนนวัด จังหวัดนครราชสีมา ได้มีส่วนในการจัดตั้งโรงเรียนมัธยมวิสามันย เกษตรกรรมขึ้นที่แม่ใจ จังหวัดเชียงใหม่ ในพุทธศักราช 2477

ต่อจากสมัยดังกล่าวเป็นต้นมา นายอินทรี จันทรสฤกษ์ ได้ย้ายสังกัดไปรับราชการในกระทรวงเกษตร เป็นนักเกษตรกรรม กรมเกษตร ได้ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้ากองพืชพรรณ หัวหน้ากองสถานีทดลองและส่งเสริม หัวหน้ากองการข้าว จนได้เป็นอธิบดีกรมเกษตร ในพุทธศักราช 2491 และดำรงตำแหน่งดังกล่าวจนกระทั่งลาออกจากราชการในพุทธศักราช 2499

ภายหลังการลาออกจากราชการ นายอินทรี จันทรสฤกษ์ ก็ยังได้มีความตั้งใจที่จะมีส่วนช่วยในการพัฒนาการเกษตรต่อไปโดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ภาระกิจหลังจากนั้นคือได้รับการแต่งตั้งเป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์สองสมัย ในระหว่างพุทธศักราช 2501 ถึง 2506 และพุทธศักราช 2510 และได้รับการแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในพุทธศักราช 2519 ถึง 2520

ตลอดเวลาอันยาวนานกว่า 50 ปี นั้น นายอินทรี จันทรสฤกษ์ ได้อุทิศตนเองอย่างมานะ อุตุน ให้แก่ความก้าวหน้าทางการเกษตรของประเทศ ได้เดินทางไปทำการสอน และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการในท้องที่ต่าง ๆ ของประเทศ ไม่ว่าในภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ได้สังเกตเห็นว่าประเทศไทยเป็นประเทศกสิกรรมที่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืชมากมายหลายชนิด พืชที่ปลูกอยู่แล้วก็ควรได้รับการปรับปรุงให้ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ตัวอย่างเช่น ได้เริ่มดำเนินการปลูกรวบรวมและเปรียบเทียบพันธุ์ปอแก้วและปอกระเจา ขึ้นที่จังหวัดนครราชสีมา ได้เริ่มนำฝ้ายพันธุ์เขมรเข้ามาทดลองปลูกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้เริ่มการปรับปรุงพันธุ์ข้าวโดยการผสมพันธุ์ และคัดเลือกพันธุ์

สำหรับภาคใต้นั้น นายอินทรี จันทรสฤกษ์ ได้มีส่วนอย่างยิ่งในการปรับปรุงและเผยแพร่วิชาการด้านเกษตร เป็นต้นว่า ได้เริ่มต้นให้มีการปรับปรุงการทำสวนยางในภาคใต้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการปรับปรุงพันธุ์ การปลูก และขบวนการในการผลิต ได้จัดให้มีโรงงานสาธิตการทำยางขึ้น ที่คอหงษ์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และได้เริ่มความคิดการปลูกแทนยางพันธุ์เก่าโดยใช้เงินกองทุน ซึ่งรวบรวมจากเจ้าของสวนยางโดยตรง ความคิดอันนี้มีได้สัมฤทธิ์ผล แต่ก็ได้รับการรื้อฟื้นมาใช้ได้ผลดีในปัจจุบัน

ในปัจจุบัน แม้จะอยู่ในปัจฉิมวัย นายอินทรี จันทรสฤกษ์ ก็ยังอุทิศตนให้แก่

การเกษตรต่อไป ยังเดินทางไปดูการเกษตรในท้องที่ต่าง ๆ ทั้งในส่วนตัวและในนามของ
กรมการบริหารสภากิจแห่งชาติ เพื่อดูความก้าวหน้าการเกษตรของประเทศ และเพื่อ
ให้คำแนะนำแก่นักวิชาการเกษตรที่เปรียบเสมือนศิษย์และลูกหลาน

เมื่อได้คำนึงถึงเกียรติคุณและผลงานของนายอินทร์ จันทรสถิตย์ ที่มีต่อ
วิชาการด้านเกษตรของประเทศแล้ว สภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จึงได้มีมติสมควร
ให้ นายอินทร์ จันทรสถิตย์ ได้รับพระราชทานปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
สาขาเกษตรศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาส เบิกตัว นายอินทร์
จันทรสถิตย์ เข้ารับพระราชทานปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาเกษตร
ศาสตร์ เพื่อเป็นสิริมงคลและเป็นเกียรติสืบไป

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ